BADVATTENPROFIL FÖR
DEGERSANDS BADSTRAND
ECKERÖ, ÅLAND

Badvattenprofilen grundar sig på badvattendirektivet 2006/7/EG. Badvattendirektivet är antaget på Åland genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakningen i fråga om vattnet vid allmänna badstränder (FFS 177/2008)[1)]. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förväntar sig att Degersand badstrand besöks av ett stort antal badande. Utöver detta kompletterar hälsoskyddslagen (FFS 763/1994)[2)] samt konsumentsäkerhetslagen (FFS 920/2011)[3)] den allmänna tillsynen av badstränder.

Bestämmelserna i badvattendirektivet och social- och hälsovårdsministeriets förordning (FFS 177/2008) fastställer att det ska uppgöras en badvattenprofil till 1.3.2011. Badvattenprofilen ska beskriva

- källan till möjliga föroreningar och utvärdera sannolikheten
- förekomsten och sannolikheten för blågrönalger och makroalgers uppkomst
- källan till kortvariga föroreningar och utvärdera sannolikheten samt undersöka orsakerna till dem
- samt badvattnets kvalitet på badstranden

i badvattnet och andra angränsande ytvatten till badstranden.

Utöver kraven i badvattenprofilen ingår även information om badstrandens utrustningsnivå, service, underhåll och användningsmöjligheter eftersom denna typ av upplysningar intresserar användarna. Badvattenprofilen beaktar de mikrobiologiska kvaliteterna, blågrönalger och sensoriska bedömningen sedan 2008.

På Åland fanns 2018 nio badstränder som uppfyllde FFS 177/2008; Bamböle (Finström), Bovik (Hammarland), Degersand (Eckerö), Gröna Udden (Mariehamn), Käringsund (Eckerö), Gröna udden (Mariehamn), Mariebad (Mariehamn), Nabben (Mariehamn) och Västerviken (Saltvik).

1) Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 6 punkten i landskapsförordning (2016:88) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.
2) Gäller på Åland genom 1 § i landskapslag (2016:84) om tillämpning på Åland av hälsoskyddslagen.
3) Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 1 punkten i landskapslag (1998:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsumentsäkerhet (ÅFS 2016:27).

BADVATTENPROFIL FÖR
DEGERSANDS BADSTRAND
ECKERÖ, ÅLAND

INLEDNING

1. KONTAKTUPPGIFTER

1.1 Badstrandens ägare och kontaktuppgifter	Degersands Camping & Café Degersandsvägen 311, 22 270 Eckerö Tfn 018-38 004, 0457-385 8000 (Janina Lindström) info@degersand.ax www.degersand.ax
1.2 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	Degersands Camping & Café Degersandsvägen 311, 22 270 Eckerö Tfn 018-38 004, 0457-385 8000 (Janina Lindström) info@degersand.ax www.degersand.ax
1.3 Myndighet som övervakar badstranden och kontaktuppgifter	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) Norragatan 17, 22 100 Mariehamn Tfn 018-528 600 (kansli), 0457-313 5839 (miljöskyddsinspektör Magnus Eriksson) fornamn.efternamn@amhm.ax www.amhm.ax
1.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	ÅMHM Laboratoriet Sundblomsvägen 31, AX-22 150 Jomala Tfn 018-32 880 laboratoriet@amhm.ax
1.5 Vatten- och avloppsverket och kontaktuppgifter	Eckerö kommun Södra Överbyvägen 8, 22 270 Eckerö Tfn 018-32 930 (växel), 018-329 330/0457-595 8590 (Kommuntekniker Emma Saarela) fornamn.efternamn@eckero.ax www.eckero.ax

2.GEOGRAFISK PLACERING

2.1 Badstrandens namn	Degersand
2.2 Badstrandens kortnamn	Degersand
2.3 Badstrandens ID nummer	FI166043001
2.4 Adress	Degersandsvägen 311, Eckerö
2.5 Koordinater	N 60°15'' 45.00' Ö19°59'' 74.00'
2.6 Karta	http://maps.google.fi/maps/ms?hl=sv&gl=fi&ie=UTF8&msa=0&msid=209194561173283657777.00049c74f37599b8ecee9&ll=60.177038,19.80835&spn=0.492417,0.933838&t=h&z=10&iwloc=00049c7a104451629c2ae

2.7 Fotografier	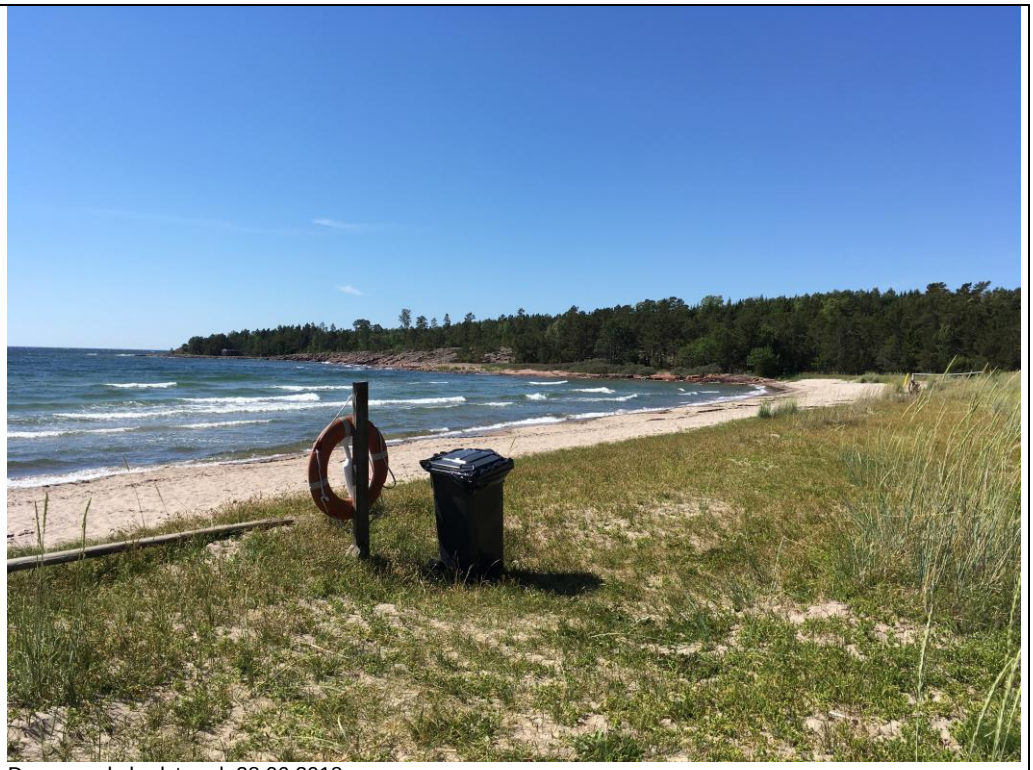 Degersands badstrand, 28.06.2018

3. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN

3.1 Typ av vatten	Hav
3.2 Typ av strand	Degersands badstrand har en ca 270 m lång och ca 20 m bred naturlig sandstrand. Ytan ovanför sandstranden är gräsbevuxen med inslag av enstaka buskar och träd. Badstranden är godkänd av hälsonämnden den 25.09.1997.
3.3 Beskrivning av närmiljön och strandzoner	Badstranden ligger i anslutning till Degersands Camping & Café, Eckerö. Stranden är Ålands största naturliga sandstrand. Det finns camping och övernattningsmöjligheter precis intill stranden.
3.4 Vattendjup och strömmar	På simområdet blir vattendjupet stegvis djupare, för att ca 130 meter ut från strandkanten vara 1,5 meter djupt. Simområdet är mycket långgrunt med lite variation på grund av sanddyner på bottnen. Vattendjupet varierar på årsbasis som mest ca 2 m. Under badsäsongen varierar vattendjupet med maximalt ca 1 m. I vattnet finns inte strömmar som inverkar på badarnas säkerhet. Den dominerande vindriktningen under badsäsongen är sydlig.
3.5 Badstrandens botten	Simområdets botten består av sand. Ägarna undersöker simområdets botten varje år innan badsäsongen inleds.
3.6 Badstrandens utrustningsnivå	Följande utrustning finns på badstranden under badsäsong: - 2 st omklädningsrum (dam/herr) - 2 st torrtoaletter - 2 st anslagstavla - 3 st avfallskärl - 4 st livräddningsbojar - 1 st livbåt - Restaurang och café.

	- Lekplats - Grillplats - Camping och övernattningsmöjligheter För mer information www.degersand.ax
3.7 Badarnas antal (uppskattning)	Badarnas mängd varierar mellan 0 – 1000 per dag. Den livligaste tidpunkten på dagen infaller mellan kl. 12 – 16:00. På stranden finns dock badare från tidig morgon till sen kväll.
3.8 Badstrands-övervakning	Badstranden har ingen ordnad badstrandsövervakning.

4. BESKRIVNING AV VATTENOMRÅDET

4.1 Havsområde	Östersjön
4.2 Vattenområde	Degersands badstrand hör till Ålands havs yttre skärgård.
4.3 Vattenvårds-område	Aland Island Kod för vattenområdet: FIWDA
4.4 Ytvattnets egenskaper	Åland är omslutet av hav. Söder om finns Östersjön, öster om Skärgårdshavet, väster om Ålands hav och norr om Bottenhavet. Havsvattnet är bräckt med en salthalt på ca 5-6 promille. De långsiktiga trenderna för siktdjupet visar på minskat siktdjup samtidigt som klorofyll-a halterna har ökat.
4.5 Ytvattnets kvalitet	Överlag klassificeras kustvatten på Åland som måttliga. I inner- och mellanskärgården finns kustvattenområden som klassificeras som otillfredsställande och dåliga. Klassificeringen av vattnets ekologiska status utgår från biologiska och kemisk-fysikaliska kvalitetsfaktorer. Huvudsaklig påverkan av ytvattnet härstammar från fiskodling, jordbruk, naturlig avrinning och bosättning.

5. BADVATTENKVALITET

5.1 Provtagnings-punkt för upp-följning av bad-vattenkvalitet	Provtagningspunkten för uppföljning av badvattenkvaliteten sker mitt i badområdet där det finns flest badare. Provtagningsplatsen är utritad på bifogad karta. Badvattenprover har tagits från samma provtagningsplats sedan år 2008.
5.2 Provtagnings-frekvens	Provtagningsfrekvensen är enligt nuvarande lagstiftning fyra prover per säsong. Det första provet tas ungefär två veckor förrän badsäsongen inleds och den resterande delen tas med jämna mellanrum under badsäsongen (15.6–31.8). Förnyade prover har tagits ifall badvattenkvaliteten har varit dålig. Det har under perioden 2015-2018 inte tagits förnyade prover. En kontrollplan sammanställs innan badsäsongen inleds. I kontrollplanen antecknas alla provtagningsdatum. Provet bör tas senast inom fyra dagar från det förutbestämda datumet.
5.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvalitet	Det har inte förekommit några sensoriska anmärkningar på badstranden.

BADVATTENPROFIL FÖR
DEGERSANDS BADSTRAND
ECKERÖ, ÅLAND

5.4 Badvattenresultat från tidigare badsäsonger

Provtagnings datum	Kvalitet	Temperatur +°C	Enterokocker cfu/100ml	*Escherichia coli* cfu/100ml
2018				
30.5.2018	Utmärkt	11	<10	<10
26.6.2018	Utmärkt	10	<10	<10
24.7.2018	Utmärkt	21	<10	<10
14.8.2018	Utmärkt	17	<10	<10
2017				
31.5.2017	Utmärkt	5	<10	<10
27.6.2017	Utmärkt	8	<10	<10
25.7.2017	Utmärkt	13	<10	<10
15.8.2017	Utmärkt	16	<10	20
2016				
01.06.2016	Utmärkt	16	<10	<10
21.06.2016	Utmärkt	14	<10	<10
12.07.2016	Utmärkt	16	<10	10
09.08.2016	Utmärkt	17	<10	10
2015				
27.05.2015	Utmärkt	12	<10	<10
15.06.2015	Utmärkt	13	<10	<10
14.07.2015	Utmärkt	16	<10	<10
11.08.2015	Utmärkt	20	<10	<10

Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är;
200 cfu/100ml för enterokocker
500 cfu/100ml för *Escherichia coli*

5.4.1 Klassificering av badvatten från tidigare bad-säsonger

Badvattnet på Degersands badstrand klassificeras som **UTMÄRKT**. Klassificeringen baseras på provtagningen utförd under perioden 2015-2018. Badvattnet klassificeras enligt indelningen utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig.

Gränsvärdet för **utmärkt** baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyra års perioden; 100 cfu/100ml för enterokocker
250 cfu/100ml *för Escherichia coli*

5.4.2 Iakttagelser från tidigare badsäsonger

Badvattenkvaliteten har från 2008 och framåt varit utmärkt under badsäsongen.

5.5 Förekomst av cyanobakterier

Det kan förekomma cyanobakterier i slutet på sommaren vid varmt och lugnt väder.

5.5.1 Iakttagelser av cyanobakterier tidigare bad-säsonger

På skalan 0-3 uppvisade badstranden:

Den 19.07.2005 3.
Den 12.08 2015 1.

5.5.2 Bedömning av under vilka förhållanden cyanobakterier förekommer

Cyanobakterier kan förekomma på Åland från mitten av juli till mitten av augusti när det är varmt och stilla väder.

Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0-3 gradig skala;
0 = Inga cyanobakterier
1 = Lite cyanobakterier
2 = Rikligt med cyanobakterier
3 = Mycket rikligt med cyanobakterier

5.5.3 Art- och toxinundersökningar	Den 19.7.2005 utfördes provtagning av alger som skickades till finlands miljöcentrals laboratorium. Enligt resultatet fanns 16 µg/l hepatotoxin.
5.6 Sannolikhet för skadlig tillväxt av makroalger och/eller växtplankton	Det har inte förekommit några skadliga tillväxter av makroalger.
5.7 Inverkan av väderförhållanden på bad-vattenkvaliteten	Temperaturen, vindens och regnens inverkan på badvattnet har inte kartlagts speciellt. Vi kan konstatera att det vid varmt och stilla väder uppstår blomningar av cyanobakterier. Dessutom har det konstaterats att vattenkvaliteten vid intensiva skyfall på sommaren påverkar bakteriehalten i badvattnet negativt. Den 30.05.2007 var det ett intensivt regn med centrum över västra Åland, med nederbördsmängder på mellan 150-200 mm under ca två dygn, detta påverkade kortvarigt badvattenkvaliteten.

6. FÖRORENINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE

6.1 Avloppsbehand-lingssystem	Degersands Camping & Café har ett eget avloppsreningsverk, sedan 2007.
6.2 Dagvattensystem	I närheten av badstranden finns endast anläggningens egna dagvattenutsläpp, som måste anses obetydliga.
6.3 Annat ytvatten	I närheten av badstranden finns inga andra ytvatten
6.4 Jordbruk	I närheten av badstranden finns inget jordbruk
6.5 Industri	I närheten av badstranden finns ingen industri
6.6 Hamnar, båt-, landsvägs-, och järnvägstrafik	Under sommarsäsongen förekommer det att enstaka båtar angör badstranden, detta är dock inte något problem.
6.7 Djur och fåglar	Det finns inga iakttagelser av fåglar på badstranden. Husdjur är förbjudna på stranden.
6.8 Andra föroreningskällor	Det finns inga andra kända föroreningskällor.

7. KORTVARIGA FÖRORENINGSSITUATIONER

7.1 Bedömning av eventuella kortvariga situationer	Kortvariga föroreningar vid badstränder som koncept har tillkommit genom antagandet av det nya badvattendirektivet. Det innebär kortare tids avvikelse genom förorening som inte kommer att påverka badvattenkvaliteten längre än tre dagar. Exempel på sådana är bräddning från avlopp eller dagvattenledningar.
7.2 Förvaltnings-åtgärder som tidigare vidtagits	Avrådan från bad sattes upp en gång år 2005 pga. en mycket riklig algblomning.
7.3 Ansvarsfördelning vid kortvariga för-oreningssituationer	ÅMHM tar extra prover och sätter upp skyltar som information till de badande. ÅMHM meddelar ägaren och för en diskussion om vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas för att minimera uppkomsten av förorening.

8. TIDPUNKT FÖR UPPGÖRANDE OCH UPPDATERING AV BADVATTENPROFILEN

8.1 Tidpunkt för uppgörande av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har upprättats den 1 mars 2011.
8.2 Tidpunkt för uppdatering av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har reviderats den 27 augusti 2018.